

UNIVERZITET U SARAJEVU
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET

REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „ZAVIDOVIĆI“

SARAJEVO, 2022. GODINE

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „ZAVIDOVIĆI“**

*Veliku zahvalnost,
za pružanje pomoći u organizaciji
i realizaciji terenskih istraživanja,
dugujemo rukovodstvu,
ribočuvarima i brojnim članovima
Udruženja građana sportskih ribolovaca „Krivaja“ iz Zavidovića*

Broj:

Datum:

**REVIZIJA RIBARSKJE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „ZAVIDOVIĆI“**

Rukovodilac projekta:

Prof.dr Samir Muhamedagić

Dekan:

Prof.dr Muhamed Brka

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove	1
1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove	1
1.3. Primjena Revizije ribarske osnove	1
1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Zavidovići“	1
2. HIDROLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „ZAVIDOVIĆI“	6
2.1. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u Zeničko-dobojskom kantonu	6
2.2. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u ribolovnoj zoni „Zavidovići“	10
2.3. Fizičko-hemijske karakteristike voda u ribolovnoj zoni „Zavidovići“	18
2.3.1. Uvod.....	18
2.3.2. Materijal i metode rada	20
2.3.3. Rezultati i diskusija	21
3. BIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „ZAVIDOVIĆI“	23
3.1. Uvod	23
3.2. Materijal i metode rada	23
3.2.1. Fitoplankton i fitobentos	23
3.2.2. Zooplankton i zoobentos	27
3.3. Rezultati i diskusija	31
3.3.1. Rijeka Bosna	31
3.3.2. Rijeka Krivaja	33
3.3.3. Rijeka Gostović	35
3.3.3. Rijeka Rujnica	37
4. IHTIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „ZAVIDOVIĆI“	39
4.1. Materijal i metode rada	39
4.2. Rezultati i diskusija	41
4.2.1. Rijeka Bosna	41
4.2.2. Rijeka Krivaja	45
4.2.3. Rijeka Gostović	49
4.2.4. Rijeka Lužnica	50
4.2.5. Rijeka Suha	51
4.2.6. Rijeka Rujnica	52
4.2.7. Lovnička rijeka	53
4.3. Zbirna analiza kvalitativno-kvantitativne strukture ihtio populacije	55
4.4. Komparativno-sintetski prikaz biopotencijala ribljeg fonda	60
4.4.1. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Bosne	61
4.4.2. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Krivaje	64
4.4.3. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Gostović	66
4.4.4. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Suhe	67
4.4.5. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Lužnice	68
4.4.6. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Rujnice	69
4.4.7. Osnovni fond ihtiofaune Lovničke rijeke	70

4.5. Procjena godišnjeg prirodnog prirasta ribljeg fonda	72
4.5.1. Mladica (<i>Hucho hucho</i>)	72
4.5.2. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>)	73
4.5.3. Lipljen (<i>Thymallus thymallus</i>)	73
4.5.4. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>)	73
4.5.5. Bucov (<i>Alburnus chalcoides</i>)	74
4.5.6. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>)	74
4.5.7. Šljivar (<i>Vimba vimba</i>)	74
4.5.8. Plotica (<i>Rutilus virgo</i>)	75
4.5.9. Deverika (<i>Abramis brama</i>)	75
4.5.10. Gagica (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	75
4.5.11. Bolen (<i>Leuciscus aspius</i>)	76
4.5.12. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>)	76
4.5.13. Babuška (<i>Carassius gibelio</i>)	76
4.5.14. Mrena (<i>Barbus barbus</i>)	77
4.5.15. Peš (<i>Cottus gobio</i>)	77
4.5.16. Som (<i>Silurus glanis</i>)	77
4.6. Procjena godišnjeg umjetnog prirasta ribljeg fonda	78
5. ZDRAVSTVENO STANJE I MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „ZAVIDOVIĆI“	79
5.1. Mjere zdravstvene zaštite	80
6. MJERE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „ZAVIDOVIĆI“	81
6.1. Organizacija ribočuvarske službe	81
6.2. Zaštita posebnih ribljih staništa	83
7. MJERE UNAPRJEĐENJA RIBARSTVA U RIBOLOVNOJ ZONI „ZAVIDOVIĆI“	85
7.1. Poribljavanje ribolovnih voda	85
7.1.1. Okvirni program poribljavanja	85
7.1.2. Plan poribljavanja	86
7.2. Mušičarska staza	87
7.3. Šaranaška staza	88
8. SPORTSKO-REKREATIVNI RIBOLOV	89
8.1. Ribolovački ispit	89
8.2. Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov	90
8.3. Vrste i način upotrebe dopuštenih ribolovačkih sredstava	91
8.4. Vrijeme lova riba i njihova najmanja dopuštena lovna dužina	92
8.5. Dopuštena količina ulova	93
8.6. Mogućnost godišnjeg ulova određenih vrsta riba	95
8.6.1. Rijeka Bosna	95
8.6.2. Rijeka Krivaja	98
9. EKONOMIKA UPRAVLJANJA RIBOLOVNOM ZONOM „ZAVIDOVIĆI“	100

9.1. Prihodi nosioca ribolovnog prava	100
9.2. Rashodi nosioca ribolovnog prava	101
9.3. Bilans poslovanja nosioca ribolovnog prava.....	102
10. PRILOZI	103
10.1. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>).....	104
10.2. Mladica (<i>Hucho hucho</i>)	105
10.3. Lipljen (<i>Thymallus thymallus</i>)	106
10.4. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>).....	107
10.5. Bucov (<i>Alburnus chalcoides</i>)	108
10.6. Bolen (<i>Leuciscus aspius</i>)	109
10.7. Plotica (<i>Rutilus pigus</i>)	110
10.8. Deverika (<i>Abramis brama</i>)	111
10.9. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>)	112
10.10. Šljivar (<i>Vimba vimba</i>)	113
10.11. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>)	114
10.12. Srebrni karas, babuška (<i>Carassius gibelio</i>)	116
10.13. Mrena (<i>Barbus barbus</i>)	117
10.14. Sapača, potočna mrena (<i>Barbus balcanicus</i>).....	118
10.15. UKlija (<i>Alburnus alburnus</i>)	119
10.16. Pliska (<i>Alburnoides bipunctatus</i>)	120
10.17. Gagica, gaga (<i>Phoxinus phoxinus</i>).....	121
10.18. Gavčica (<i>Rhodeus sericeus</i>).....	122
10.19. Krkuša, govedarka (<i>Gobio gobio</i>)	123
10.20. Veliki vijun (<i>Cobitis elongata</i>)	124
10.21. Brkica (<i>Barbatula barbatula</i>)	125
10.22. Som (<i>Silurus glanis</i>).....	126
10.23. Grgeč (<i>Perca fluviatilis</i>)	128
10.24. Smuđ (<i>Sander lucioperca</i>)	129
10.25. Veliki vretenar (<i>Zingel zingel</i>)	130
10.26. Mali vretenar (<i>Zingel streber</i>)	130
10.27. Peš (<i>Cottus gobio</i>).....	131

1. UVOD

1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove

Na osnovu člana 10. Zakona o slatkovodnog ribarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/04 od 20.11.2004. godine) Korisnik ribolovnog prava dužan je da najkasnije u roku od jedne godine od dana kada je dobio ribolovno pravo na ribolovnom području realizovati predloženi program gospodarenja ribolovnim područjem i donijeti program unapređenja ribarstva - ribarsku osnovu.

Ribarska osnova važi trajno uz monitoring, a najkasnije do isteka roka od pet godina od dana potvrđivanja ribarske osnove, mora se obaviti REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE.

1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove

Osnovni cilj izrade Revizije ribarske osnove je utvrđivanje stanja ribljeg fonda u ribolovnim vodama ribolovne zone „Zavidovići“ nakon petogodišnjeg upravljanja istim, u skladu sa Ribarskom osnovom.

Osnovni zadatak izrade Revizije ribarske osnove je kvantitativno-kvalitativna analiza ihtioloških istraživanja provedenih na reprezentativnim uzorcima, odnosno na vodotocima i vodenim akumulacijama najviše eksploatisanim putem sportsko-rekreativnog ribolova i koji imaju najveći značaj za ovu ribolovnu zonu.

1.3. Primjena Revizije ribarske osnove

Revizija ribarske osnove za ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Zavidovići“ je osnovni zakonski dokument upravljanja ribljim fondom i donošenja mjera čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda u ovim ribolovnim vodama u periodu 2023-2028. godina. Smjernice upravljanja ribljim fondom i mjere čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda koje su propisane Ribarskom osnovom a nisu obuhvaćene Revizijom ribarske osnove treba kontinuirano primjenjivati u navedenom periodu.

1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Zavidovići“

U skladu sa Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-24/16 od 29.11.2017. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/18, „Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/18) i odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/04 i 27/10) koje nisu osporene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, a koje se na dan potpisivanja ugovora mogu primjenjivati, Davalac ribolovnog prava je odlučio da u svrhu zaštite ribolovnog područja na Zeničko-dobojskom kantonu privremeno ustupi ribolovno pravo na korištenje udruženjima, odnosno organizaciji sportskih ribolovaca, neprofitnim organizacijama bez naknade po ribolovnim zonama.

Na osnovu člana 7. i člana 8. stav (2) i (3) Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 64/04 i 27/10) Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona i Udruženja građana sportskih ribolovaca „Krivaja“ iz Zavidovići su dana 24.08.2021. godine zaključili Ugovor o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Zavidovići“ - broj: 05-20-11554-8/21 (slika 1.1-1 do 1.1-3).

Predmet ovog ugovora je privremeno ustupanje ribolovnog prava Korisniku ribolovnog prava za sportsko-rekreacioni ribolov, bez naknade na dijelu ribolovnog područja Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Zavidovići“, općina Zavidovići, sa pravima, obavezama i odgovornostima ugovornih strana. Korisnik ribolovnog prava prihvata privremeno ustupljeno ribolovno pravo nad ribolovnim područjem i obavezuje se da će koristiti ribolovno pravo u okvirima granica ribolovnog područja na teritoriji općine Zavidovići shodno Odluci o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 18/07).

Na osnovu odredbi člana 5. Odluke o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 18/07) i Ugovora o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Zavidovići“, ribolovnoj zoni „Zavidovići“ pripadaju sljedeći vodotoci:

- rijeka Bosna, desnom obalom od mjesta Dolovi na administrativnoj granici sa općinom Žepče nizvodno do sela Bočinja na administrativnoj granici sa općinom Maglaj i lijevom obalom od mjesta Vinište nizvodno do mjesta Šimići na administrativnim granicama sa općinom Žepče
- rijeka Krivaja od ušća vodotoka Mala Maoča u Krivaju, na administrativnoj granici sa općinom Olovo, nizvodno do ušća u rijeku Bosnu u gradu Zavidovići
- rijeka Gostović od mjesta spajanja potoka Suha i Lužnica u mjestu Osamnaesti kilometar nizvodno do ušća u rijeku Bosnu u mjestu Podkleče
- pored navedenih vodotoka koji se ulijevaju u rijeku Bosnu pritoke Bosne u ovoj zoni su i sljedeći vodotoci: Mašica, Otežanj, Sađevica, Sajeвица i Stara Kamenica
- pritoke Krivaje koje pripadaju ovoj zoni su: Mala Maoča, Vozućica, Džinića rijeka, Svinjašnica i Mala Ribnica.

Prema istom članu ove Odluke ribolovna zona „Zavidovići“ namijenjena je isključivo za sportsko-rekreacioni ribolov.

CJELOKUPNA STUDIJA ILI NJENA POJEDINA
POGLAVLJA MOGU SE DOBITI NA UVID
PUTEM E-MAILA:

s.muhamedagic@ppf.unsa.ba
i d.lepara@ppf.unsa.ba

AUTORI